DISCURSUL CANCELARULUI HITLER

Berlin, 26 (Rador). — *Manifestația populară dela Sportpalast, arena luptelor național-socialismului, s'a deschis astăseară la ora 20 precis, imediat după sosirea d-lui Hitler, care era însoțit de mareșalul Goering și de statul major al partidului.*

Intrunirea a fost deschisă printr'un discurs ținut de dr. Goebbels, ministrul poropagandei Reichului, care a spus în esență că în acest ceas în care este în joc destinul poporului german inimile întregului popor se află alături de Fuehrer.

„Puteți, a spus d. Goebbels, să vă bizuiți pe poporul vostru, după cum și poporul poate să se bizue pe dv., Fuehrer. El este în picioare în spatele dv., în rânduri strânse, ca un singur om. Nimic, nici o amenințare, nici o presiune, nu va putea să ne facă să cedăm dreptul nostru incontestabil. Poporul german este unanim în această hotărâre. Acum, în ceasul celei mai grave decizii, repetăm din toată inima: Fuehrer, poruncește-ne, noi vom merge! Vă salutăm, Fuehrer, cu vechiul nostru strigăt de luptă; Adolf Hitler, Heil!

In aplauzele mulțimii, d. Hitler s'a urcat la tribună la ora 20,30, rostind un discurs pe care Agenția telegrafică germană (DNB) îl transmite în următoarea versiune neoficială:

O revendicare cu un caracter indiscutabil

Fuehrerul Cancelar a declarat între altele: La 22 Februarie trecut am pus pentru prima oară în fața deputaților din Reichstag o revendicare de principiu și cu un caracter indiscutabil. Națiunea a auzit cuvintele mele și m'a înțeles. Un om de stat nu a înțeles. El a fost pus de o parte și promisiunea de atunci am ținut-o.

Pentru a doua oară, cu prilejul congresului partidului, dela Nuernberg, am vorbit de aceeași revendicare. Din nou națiunea a auzit.

Astăzi mă prezint din nou vouă și vorbesc pentru prima oară din nou în fața poporului și mă adresez direct lui, ca în timpul marilor perioade ale luptei noastre. Știți cu toții ce înseamnă aceasta. Lumea nu mai are acum niciun motiv de a se îndoi de un lucru: cel care vorbește în acest moment nu mai este un Fuehrer sau un om oarecare, ci care vorbește este însuși poporul german. Și dacă acum sunt purtătorul de cuvânt al acestui popor german, știu în același timp că fiecare cuvânt pe care-l spun este expresia celor pe care le gândește și le simte un popor întreg de milioane de ființe. Va fi bine ca și alți oameni de stat să-și pună întrebarea dacă acesta este cazul și la națiunea lor.

Cunoașteți cu toții chestiunile care ne-au preocupat atât de profund în cursul ultimelor luni și al ultimelor săptămâni. Nu este atât o chestiune cehoslovacă, ci problema care ne preocupă este în definitiv aceea a d-lui Beneș. Acest nume cuprinde tot ceeace împinge în acest moment milioane de ființe la desnădejde sau ceeace le însuflețește cu o energie fanatică. Cum s'a putut întâmpla ca această chestiune să poată deveni atât de dominantă?

Țelurile politicii externe a Germaniei

Germani, vreau, ca deseori în trecut, să vă fac o scurtă expunere a țelurilor și a conținutului politicii externe germane. Această politică externă este, contrariu aceleia a multor state democratice, bazată pe o concepție a lumii absolut fixă și dominată de ea. Concepția lumii care însuflețește poporul nostru, al Germaniei celui de al treilea Reich, vrea înainte de toate să apere și să asigure condițiile de viață ale poporului german. Nu avem nici un interes să asuprim alte popoare. Vrem să trăim fericiți în felul nostru. Ceilalți pot să o facă deasemeni cum le place. Concepția noastră despre lume, care, dacă pot spune, este întemeiată pe elementul rasist al poporului nostru, duce în acelaș timp la o anumită limitare o politicii noastre externe. Aceasta înseamnă că țelurile pe care le urmărim nu sunt fără limită și nu sunt supuse întâmplării.

Noi vrem să asigurăm înainte de toate existența poporului nostru. Dar care este situația în acest moment? Știți cu toții că, potrivit principiului „dreptului popoarelor de a dispune de ele însile", s'a făcut poporul german să creadă că ar urma să primească un ajutor ideal și că ar fi deci inutil pentru Germania să mai aibă încă încredere sau să se bazeze pe propria sa forță, spre a-și valorifica drepturile. Știți că încrederea pe care am avut-o în aceste cuvinte a fost dejucată în modul cel mai vrednic de dispreț. Știți că rezultatul credulității noastre a fost tratatul dela Versailles și vă amintiți încă cu toții ce urmări groaznice a avut acest tratat pentru țara noastră.

Știți că în acel timp s'au furat armele poporului nostru și cum a fost maltratat, pentrucă era fără apărare.

Vă amintiți cu toții încă destinul teribil care a apăsat asupra noastră timp de 15 ani și știți că, dacă azi Germania a devenit din nou mare, dacă ea a redevenit puternică și liberă, este grație numai propriilor sale forțe.

Lumea, în jurul nostru, nu a contribuit cu nimic la renașterea noastră. Atât timp cât a avut mijloace, ea a încercat să ne stoarcă și să ne oprime. In sfârșit o nouă forță a răsărit în sânul poporului și a deschis din nou calea spre o situație demnă de un mare popor liber. Deși am realizat această renaștere prin propriile noastre forțe, nu purtăm ură altor națiuni. Nu avem pică pe nimeni. Trecutul rămâne trecut și popoarele nu sunt responsabile de ceiace a fost în trecut.

Totuș, există un grup de profitori și de traficanți internaționali, cari nu se dau înlături din fața faptului de a arunca popoarele unele contra altora, în clipa în care văd posibilitatea de a-și asigura interesele lor josnice.

PROPUNERILE GERMANE PENTRU LIMITAREA INARMARILOR

Noi nu urîm lumea și am arătat-o în mai multe rânduri. Dealtfel, Germania și-a arătat iubirea pentru pace prin fapte concrete:

1. Când deabia începusem să restabilesc egalitatea de drepturi pentru Germania, am propus imediat să se renunțe la orice revanșă și am mai propus încheierea unei întregi serii de acorduri, pentru a se ajunge la o limitare a înarmărilor.

Prima propunere: Germania cere cu orice preț egalitatea de drepturi, dar este gata, din clipa în care celelalte popoare vor face același lucru, să renunțe la orice alt armament.

Am propus deci desarmarea generală, până la ultima mitralieră.

Drept răspuns, nu s'a dat nici măcar osteneala de a se discuta propunerea mea.

A doua propunere: Germania este gata să limiteze în aceiași proporție ca și celelalte state armata sa la 200.000 de oameni, cari ar poseda același armament ca și armata egală în număr a celorlalte națiuni.

Această propunere a fost deasemeni respinsă.

A treia propunere: Germania este gata, dacă celelalte țări vor acest lucru, să renunțe la armele grele, la armele de atac, cum se spune, la tancuri, la avioane de bombardament, ba, dacă este nevoie, să renunte la orice aviație, la orice artilerie grea sau de cel mai mare calibru.

Toate aceste propuneri au fost respinse.

Am continuat pe aceiași cale și am propus o armată de 300 mii oameni ca bază de reglementare generală, pentru toate statele europene.

Toate acestea au fost refuzate.

Am făcut apoi propunerea de a se limita cel puțin aviațiile, de a se interzice bombardamentele aeriene, de a se suprima întrebuințarea gazelor, de a se proteja teritoriul din afara frontului, de a suprima cel puțin artileria grea sau tancurile.

Totul a fost inutil.

Dupăce am suferit timp de doi ani toate aceste refuzuri, am dat ordin ca armata germană să fie pusă pe picioare, într'o stare cât mai perfectă posibilă.

Germania e perfect înarmată

Azi, pot s'o spun deschis: am realizat o reînarmare, așa cum lumea nu a mai văzut.

Și Fuehrerul a continuat: Timp de cinci ani am reînarmat țara. Am cheltuit miliarde în acest scop. Azi, poporul german poate să știe: am veghiat ca noua armată să aibă armele cele mai moderne care există.

Am dat ordin prietenului meu Goering să creieze o armată aeriană care să protejeze Germania împotriva oricăror atacuri posibile și imaginabile. Astfel, am creiat o armată de care poporul german poate fi mândră azi și pe care lumea o va respecta imediat ce s'ar arăta. Am creiat cea mai bună apărare aeriană și cea mai bună apărare antitanc care există în lume.

Timp de cinci ani, am lucrat zi și noapte. Intr'un domeniu am ajuns totuși să realizăm o înțelegere — voi mai vorbi de aceasta mai târziu.

Cu toate acestea, am urmărit în domeniul politic ideile mele de limitare a înarmărilor și politica de desarmare.

In timpul ultimilor ani, am urmărit în mod practic o politică de pace și m'am ocupat de rezolvarea unei probleme care părea insolubile.

Am voit să realizez toate acestea în mod pacific, chiar cu prețul unor sacrificii foarte grele.

Sunt eu însumi un fost luptător și știu foarte bine ce înseamnă războiul. Deaceea, am voit să cruț poporului german un asemenea lucru.

Fuehrerul a continuat: Am atacat problemă după problemă, cu voința fermă de a realiza o soluție pacifică.

Relațiile germano-polone

Cea mai grea problemă pe care am găsit-o, a fost aceea a relațiilor germano-polone. Exista primejdia ca poporul nostru să fie dominat de ideia unei dușmăni seculare cu Polonia, tot așa cum această idee ar fi putut cuprinde poporul polon în ce ne privește pe noi. Acest lucru am voit să-l previn. Știu foarte bine că eu singur nu aș fi reușit întru aceasta, dacă Polonia ar fi avut atunci un regim democratic. Căci aceste democrații, pline de frazeologii pacifice, sunt de fapt cei mai avizi de sânge atâtători la război. (Ilaritate).

Or, în Polonia, un om avea puterea în mână și nu o democrație. Grație lui, am ajuns la o înțelegere în mai puțin de un an, o înțelegere care, deocamdată, pentru un interval de zece ani, a înlăturat fundamental pericolul oricărui război. Cu toții, suntem hotăriți și convinși că această înțelegere va aduce cu sine o pacificare durabilă și completă a relațiilor dintre cele două țări. Căci problemele, peste opt ani de zile, nu vor fi altele decât cele de acum.

Nu avem nimic de pretins unii dela alții. Ne dăm seama că aci sunt două popoare, că aceste două popoare vor trăi și că niciunul nu poate înlătura pe celălalt.

Asigurări date statelor din Europa Occidentală

Am încercat, tot în acea vreme, pe de altă parte, să stabilesc bune relațiuni durabile și cu alte țări.

Am dat garanții pentru statele din Europa Occidentală. Am dat asigurări din partea Germaniei, că Reichul va respecta integritatea teritorială a tuturor acestor țări vecine, — și nu este vorba aici de o frază, căci e voința noastră sfântă și nu avem intenția să sfărâmăm pacea nicăiri.

Dealtfel, este un fapt știut că aceste propuneri germane găsesc o tot mai completă înțelegere, o tot mai sporită bună primire.

Am mers mai departe și am întins mâna Angliei. In mod liber, am renunțat să mai iau parte în viitor la o întrecere navală, pentru a da în felul acesta imperiului britanic simțimântul de siguranță, și nu pentru că nu aș fi putut să-mi construesc vase. Asupra acestui lucru nu trebue să existe nicio îndoială: am hotărît aceasta numai din motivul de a asigura între cele două popoare o pace durabilă. Bine înțeles, pentru aceasta există o presupunere: nu merge ca una din părți să spună: „Nu voi purta niciodată război contra ta și pentru aceasta îți propun în mod liber, să-mi limitez armele la 35 la sută", cealaltă parte însă să declare: „Din când în când tot am să fac câte un război, atunci când voi socoti eu că este cazul". Asta nu merge. O înțelegere ca aceea propusă de mine este numai atunci îndreptățită din punct de vedere moral, când ambele popoare își promit pe conștiință că nu vor mai purta niciodată război unul contra altuia. Germania are această voință. Noi toți vrem să sperăm că la poporul britanic cei cari vor obține conducerea vor fi însuflețiți de aceeași voință. (Aplauze prelungite).

Am mers și mai departe. Am propus Franței imediat după retrocedarea regiunii Saar: Acuma nu mai avem nimic de împărțit. Am spus: Alsacia-Lorena nu mai există pentru noi. Noi, cu toții, nu vrem război contra Franței, nu vrem dela Franța nimic, absolut nimic (Aplauze extrem de puternice). Și atunci, când regiunea Saar — și aci trebuie să confirm acest fapt — grație interpretării leale a tratatelor de către Franța, s'a reîntors la Reich, am asigurat în mod solemn: De aci înainte toate diferendele teritoriale între Franța și Germania sunt înlăturate. Nu mai văd de fapt nici un diferend între noi. Suntem două popoare mari, care vor să trăiască, care vor să lucreze și ele vor putea să trăiască cel mai bine atunci când vor trăi în înțelegere. (Aplauze asurzitoare).

Problema sudeților

A venit însfârșit cererea mea dela Nuernberg. Această cerere era cât se poate de clară. Am ceruț pentru prima dată să fie pus în aplicare dreptul de autodeterminare pentru trei milioane și jumătate de germani, — 20 de ani după declarațiile președintelui Wilson. Din nou mi-a răspuns d. Beneș: noi morți, noi închiși, noi arestări.

In intențiile sale, elementul german trebuia s'o porcească treptat în bejenie. Și apoi a venit Anglia.

Am declarat fățiș d-lui Chamberlain ceiace noi socotim în prezent drept unică posibilitatea de soluționare. Și nu am lăsat nicio îndoială în mintea sa, că este o caracteristică a mentalității germane, că noi suportăm multă vreme și cu multă răbdare o situație oarecare, dar că vine un moment când răbdarea noastră ajunge la capăt. (Aplauze frenetice).

Și acum, Anglia și Franța au adresat Cehoslovaciei singura revendicare posibilă: aceia de a transfera teritoriul german la Reich. Azi, știm exact ce s'a spus în cursul întrevederilor pe care le-a avut d. Beneș, atunci când au fost luate aceste hotăriri. Dar între timp el a găsit o nouă portiță de scăpare. A admis că aceste teritorii trebuiesc cedate, dar în practică nu le-a cedat, ci a isgonit pe germani dela căminele lor. A sosit momentul să punem capăt acestui joc.

Cehii despopulează în momentul de față regiuni întregi, dau foc satelor și orașelor și caută să extermine prin gaze și grenade tot ce este german. (Protestări violente).

Și acest domn Beneș stă la Praga și este convins că nu i se poate întâmpla nimic, căci, în cele din urmă, îi stau în ajutor Anglia și Franța.

Cred deci, compatrioți, că a sosit momentul de a vorbi cu glas absolut fățiș. (Ovații frenetice).

Când cineva face dovadă de atâta răbdare câtă am arătat noi, nu se mai poate pretinde că vrem războiu, căci, însfârșit, care este situația? D. Beneș se găsește în fruntea a șapte milioane de cehi. Dar aci, eu am în fața mea un popor de 75 de milioane de locuitori.

Nouile propuneri germane

Am remis guvernului britanic un memoriu cu ultimele și definitivele propuneri germane. Aceste propuneri nu sunt altceva decât realizarea celor promise de d. Beneș. Conținutul propunerilor mele este foarte simplu: Teritoriile cu populație germană și care vor să facă parte din Germania sunt atașate imediat de Germania și deci nu atunci când d. Beneș va fi reușit să isgonească unul sau două milioane de germani, ci acum, imediat. (Aplauze frenetice).

Am ales o frontieră care ține exact seama de situația lingvistică din Cehoslovacia. Sunt totuși mai echitabil decât d. Beneș. Nu vreau să profit de puterea și de forța de care dispunem.

Am declarat deci în primul rând: acest teritoriu va fi pus subt suveranitatea germană, întrucât el este locuit în cea mai mare parte de germani. Dar eu cedez locuitorilor din acele regiuni grija de a fixa definitiv frontiera. Pentruca nimeni să nu poată spune că plebiscitul nu va avea loc în condiții cinstite, am luat ca model pentru acest plebiscit pe acela care a avut loc în regiunea Saar.

Sunt gata să accept principiul unui plebiscit în toată Cehoslovacia. Dar d. Beneș a refuzat imediat această idee și prietenii săi au declarat deasemeni că nu poate fi vorba decât de un plebiscit în anumite părți. Am cedat și am spus d-lui Chamberlain că sunt de acord să se organizeze un plebiscit numai în câteva teritorii, dar în acest caz de ambele părți ale frontierei. M'am declarat deasemeni gata să permit ca o comisie internațională să controleze executarea plebiscitului. Am mers mai departe. Am propus să încredințez delimitarea frontierei unei comisiuni germano-cehe. D. Chamberlain m'a întrebat dacă n'ar fi mai bine ca această operație să fie executată de o comisie internațională. Am spus da. M'am declarat gata să retrag chiar, în timpul plebiscitului, trupele mele și am declarat azi că sunt gata să invit legiunea britanică să vină în aceste teritorii în cursul plebiscitului, așa cum mi-a propus ea, pentru a asigura ordinea și liniștea. Am declarat că sunt gata să accept arbitrajul unei comisiuni internaționale, care să fixeze frontierele definitive. M'am declarat gata să încredințez conducerea tuturor operațiilor de punere în aplicare a planului unei comisiuni care să fie compusă din germani și cehi.

Care este însfârșit, conținutul memoriului german?

Nimic altceva, decât aplicarea practică a acelor promise de d. Beneș și aceasta subt cât mai largi garanții internaționale.

MEMORIUL NU CREIAZA SITUAȚII NOUI

D. Beneș pretinde că acest memoriu creiază o situație nouă. In ce consistă această nouă situație? Fără îndoială, în faptul că, de data aceasta, cer ca d. Beneș să țină ce a promis. Iată „noua situație" pentru d. Beneș. El declară că cehii nu pot părăsi aceste teritorii. El este deci de părere că ar fi deajuns să se recunoască revendicările Reichului din punct de vedere juridic, iar despre rest cehii pot să continuie cu împilarea țării. Am pretins acum ca d. Beneș, după 20 de ani, să fie silit, însfârșit, să recunoască adevărul.

La 1 Octombrie, el va trebui să ne cedeze acest teritoriu. D. Beneș speră că lumea îl va ajuta. El nu ascunde — și diplomații lui cu atât mai puțin — că își întemeiază speranța lui pe o astfel de intervenție. Conducătorii cehi speră că d. Chamberlain va trebui să demisioneze, că d. Daladier va dispare și că peste tot se vor produce revoluții. Beneș și clica lui își pun speranțele chiar și în Rusia Sovietică. Ei mai cred încă că se vor mai putea sustrage dela îndatoriri.

Nu am decât un singur răspuns: Doi oameni se găsesc față în față; de o parte d. Beneș, de cealaltă Adolf Hitler. Suntem două persoane foarte diferite. In vreme ce d. Beneș se plimba, în timpul războiului mondial, prin lume, eu îmi făceam datoria de cinstit soldat german. Azi, mă ridic din nou în fața acestui om, ca soldat al poporului meu. (Ovații frenetice).

Poporul german vrea pace

Nu am decât puține lucruri de spus — a continuat Fuehrerul. Sunt recunoscător d-lui Chamberlain pentru tot ce a întreprins. Il asigur că poporul german nu vrea nimic altceva, decât pacea. Totuși, nu pot fi depășite limitele răbdării noastre.

Dealtfel, am dat asigurări și le repet aci, că, atunci când această problemă va fi rezolvată, Germania nu va mai prezenta revendicări teritoriale în Europa.

In plus, am dat asigurări d-lui Chamberlain că, din momentul în care Cehoslovacia dă soluție problemei, adică se înțelege pașnic cu naționalitățile minoritare de pe teritoriul ei, fără să le asuprească, atunci nu mă voiu mai interesa de statul ceh. Garantăm dealtfel Cehoslovaciei că nu vrem cehi.

Țin însă să declar poporului german că, în ce privește teritoriul german sudet, răbdarea mea a ajuns la capăt. (Ovații asurzitoare).

Am făcut o propunere d-lui Beneș. Ea nu conține nimic altceva decât ceeace însuși d. Beneș a oferit. Rămâne ca el să decidă dacă va fi pace sau război. Sau va accepta propunerea mea și va da libertate germanilor, sau ne vom duce să ne căutăm noi înșine libertatea noastră.

Și lumea poate să afle un lucru aci: In cursul a patru ani și jumătate de război și în numeroșii ani ai vieții mele politice nu s'a putut niciodată afirma că așa și fi lași. Merg acum în fruntea poporului meu, ca primul lui soldat, și în urma mea, să știe lumea aceasta, merge acuma un popor și anume un popor cu totul altul decât cel din 1918. In ceasul acesta se unește cu mine întregul popor german. El va simți voința mea ca voința lui, tot așa cum eu socotesc viitorul și soarta lui ca cele ce îndrumă acțiunea mea. Și noi vrem să întărim această voință comună atât de mult, cum am întărit-o în vremurile de luptă, în vremurile când eu, ca simplu și necunoscut soldat, am pornit să cuceresc un imperiu, fără a mă îndoi nici odată de reușită și de isbânda finală. Atunci a venit în jurul meu o ceată de bărbați vajnici și femei vajnice. Și ei au mers alături de mine.

Și acum mă îndrept către poporul meu german și-i spun: „Veniți după mine". (Aplauze furtunoase). In acest ceas, formăm cu toții o voință comună. Ea va fi mai puternică decât orice nevoie și decât orice primejdie, căci numai așa se sfărâma nevoia cea grea și primejdia. Noi suntem hotăriți. D. Beneș să aleagă. (Aplauze puternice, strigăte de: Heil!).

Mulțimea rostește ritmat: „Fuehrere comandă, te urmăm!"

D-rul Goebbels a declarat: „Ca purtător de cuvânt al întregului popor german, vă declar că întregul popor vă urmează și vă va îndeplini ordinele. El are din nou simțământul onoarei naționale și al datoriei. Poporul german va ști să treacă la fapte. Niciodată nu se va mai ivi pentru noi un nou 1918. Cei cari speră acest lucru, se înșeală. Suntem gata, dacă dai ordine, Fuehrere, și o voință crâncenă și hotărîtă strânge rândurile noastre. Vom apăra onoarea și viața națiunii până la ultima suflare. Jurăm acest lucru. Așa să ne ajute Dumnezeu".

CONSFĂTUIREA CU ȘEFII ARMATEI

Londra, 26 (Radio-Central). — Din cercuri bine informate, se anunță, că înainte de discursul ținut azi la Sportpalast, d. Hitler a avut o consfătuire cu șefii armatei germane și cu fruntașii național-socialiști.

„United Press" spune în această privință că părerile asupra unui război pe care Germania l-ar duce contra Cehoslovaciei sunt foarte împărțite în aceste cercuri. Majoritatea fruntașilor național-socialiști sunt pentru o soluție radicală, fiind de părere că Anglia și Franța ar activa pentru găsirea unei soluții pașnice în rezolvarea problemei sudeților, silindu-se din răsputeri să evite isbucnirea războiului.

In schimb, fruntașii național-socialiști mai moderați au fost de părere că în cazul când Germania ar întinde prea mult coarda, opinia publică din Franța și Anglia ar sili guvernele respective să treacă la acțiune.

Germania va garanta noile granițe ale Cehoslovaciei

Londra, 26 (Radio Central). — **„Daily Telegraph" anunță din Berlin că cercurile conducătoare de acolo cred că Germania va garanta noile granițe ale Cehoslovaciei numai după rezolvarea de către aceștia a tuturor chestiunilor în legătură cu revendicările polone și ungare.**

„Nu se poate pretinde — spun aceste cercuri — ca Germania să garanteze granițele Cehoslovaciei fără asentimentul Ungariei și Poloniei".

MĂSURI PENTRU APĂRAREA AERIANĂ A ANGLIEI

Londra, 26 (Rador). — *Ministerul aviației a luat anumite măsuri pentru apărarea aeriană a teritoriului britanic.*

In acest scop ofițerii, subofițerii și soldații din forțele aeriene britanice, aflați actualmente în permisie, au fost imediat chemați la unitățile respective.

*

Londra, 26 (Rador). — *Ministerul de război a hotărât chemarea în activitate a ofițerilor și oamenilor din armata teritorială, afectați apărării anti-aeriene și apărării coastelor.*

ȘEDINȚA COMITETULUI BRITANIC PENTRU APARAREA NAȚIONALA

Londra, 26 (Rador). — D. Hore Belisha, ministru de război, și sir Thomas Inskip, ministrul coordonării apărării naționale, au luat parte, astăzi, împreună cu generalul Gort, la o ședință a comitetului imperial britanic pentru apărarea națională.

Părerea d-lui Chamberlain despre discurs

Londra, 27 (Rador). — *D. Chamberlain, președintele consiliului de miniștri a făcut aseară reprezentanților presei următoarea declarație:*

„Am citit discursul cancelarului Hitler și sunt mișcat de aluziile pe care d-sa le-a făcut la sforțările mele pentru a salva pacea. Nu pot să părăsesc aceste sforțări fiindcă mi se pare de necrezut că popoarele Europei, cari nu doresc să facă război unul contra altuia să fie aruncate într'o luptă sângeroasă pentru o chestiune asupra căreia a intervenit în mare parte un acord. Este evident că d. Hitler nu crede că promisiunile făcute vor fi executate. Aceste promisiuni au fost făcute nu direct guvernului german, ci guvernelor britanic și francez, în primul rând.

Vorbind pentru guvernul britanic, noi ne considerăm în mod moral răspunzători pentru a veghea, ca promisiunile acestea să fie executate just și în mod complect și noi suntem gata să făgăduim că ele vor fi executate cu toată promptitudinea rezonabilă, cu condiția ca guvernul german să accepte reglementarea în termenii și condițiunile transfertului, pe calea negocierilor, iar nu prin forță.

Am convingerea că Fuehrerul nu va respinge această propunere, care este făcută în același spirit de amiciție ca și acela cu care am fost primit în Germania și că dacă ea este acceptată va satisface dorința germană a unirii germanilor sudeți cu Reichul, fără vărsare de sânge în vre-o parte oarecare a Europei".

Discursul d-lui Mussolini la Verona

Verona, 26 (Rador). — Agenția „Stefani" transmite:

Salutat la sosirea sa în Verona de aclamațiile frenetice ale forțelor fasciste și ale poporului, Ducele și-a petrecut prima parte a dimineții asistând la defilarea a 47.000 de cămăși negre înarmate aparținând diferitelor formațiuni, apoi a luat loc pe o înaltă tribună ridicată în piața Victor Emanuel, în fața unei mulțimi de peste 100.000 de persoane care i-au făcut o manifestație formidabilă.

Vorbind mulțimii, Ducele a spus că în această Veronă romană, îndrăzneață și fascistă, și prin această manifestare de astăzi se termină călătoria sa în această regiune și pelerinajul său pe câmpiile sfinte ale bătăliilor glorioase.

Adversarii noștri, a adăugat Ducele, aceia la cari am făcut aluzie la Belluno, adversarii noștri reuniți sub semnul triunghiului, al coasei și al ciocanului, dăduseră în zilele din urmă întrupare jalnicelor lor speranțe. Mulțimile acestea, care au răspuns unanim la întrebările mele, au arătat tuturor — o spun aceasta lumii întregi, — că niciodată comuniunea între fascism și poporul italian n'a fost mai totală decât astăzi, iar acest popor italian nu este desorganizat și lipsit de suflet ca alte popoare, ci este puternic încadrat și înarmat spiritualicește și gata să fie tot așa și sub raportul material.

Desfășurarea evenimentelor care țin astăzi lumea cu răsuflarea oprită, ne îngăduie să facem un rezumat al situației. Trebuie să recunoaștem și să apreciem sforțările pe care le face d. Chamberlain pentru găsirea unei soluții pacifice, și aceiași recunoaștere trebuie să o facem față de mărinimia Germaniei. Memoriul german nu se îndepărtează de liniile aprobate la Londra. Este limpede ca lumina zilei că dacă cehii vor fi lăsați să se bizuie numai pe forțele lor, ei vor fi primii care vor recunoaște că nu merită să înceapă o luptă asupra rezultatului căreia nu există nicio îndoială.

Din moment ce a fost pusă de forțele istoriei, problema aceasta care are un întreit aspect: german, maghiar și polonez, trebue să fie rezolvată integral.

Dacă există astăzi în Europa un om mai indicat decât oricine să-și dea seama de ceiace se petrece, acest om este președintele Republicei cehoslovace. El a fost unul din făuritorii cei mai stăruitori ai desintegrării dublei monarhii habsburgice. Pe atunci el vorbea despre națiunea boemă: vorbea pretutindeni, chiar și la Geneva. Astăzi Geneva este în agonie. Așa trebuie să sfârșească toți cei care se opun Italiei. Dar vorbele care s'au rostit atunci au fost vorbe foarte abile. Ultimii 20 de ani de istorie au dovedit acest lucru.

Desfășurarea evenimentelor poate să se facă după liniile următoare: mai sunt câteva zile de timp pentru a se găsi o soluție pacifică. Dacă nu se găsește o asemenea soluție, este aproape supra-omenesc de a împiedica conflictul. Dacă conflictul izbucnește, din primul moment el poate fi localizat. Eu tot mai cred că Europa nu va voi să treacă prin foc și sabie și să ardă ea însăși pentru a fierbe oul clocit dela Praga. Europa se găsește în fața multor nevoi, dar desigur că cea mai puțin urgentă dintre toate este nevoia de a mări numărul monumentelor funerare care se ridică la tot pasul dealungul frontierelor dintre state.

Dar mai este de prevăzut și o a treia etapă, aceia în care caracterul conflictului va fi de așa natură încât ne va angaja direct. Și atunci nu vom avea și nu vom îngădui nici o șovăire. Trebue să adaug că succesiunea acestor trei etape poate fi extraordinar de rapidă.

Este zadarnic să mai încerce diplomații pentru a salva ceiace s'a făcut la Versailles. Europa care a fost clădită la Versailles a fost adesea clădită cu o formidabilă ignoranță a geografiei și a istoriei. Această Europă este în agonie. Soarta ei se decide săptămâna aceasta. In cursul acestei săptămâni trebue să iasă la lumină o nouă Europă, o Europă de justiție pentru toți și de împăciuire între popoare. Cămăși negre! Noi, oamenii lictorului, suntem pentru această Europă nouă.

Discursul Ducelui a fost întrerupt foarte adesea prin aclamații formidabile, iar sfârșitul lui a fost salutat printr'o foarte lungă manifestație.

*

Roma, 26 (Rador). — **Cu tot tonul violent al unor părți din discursul rostit Luni dimineața la Verona de d. Mussolini, agenția „Reuter" anunță cu tonul general al acestui discurs păstrează o notă mai impăciuitoare decât discursul rostit Duminică seara la Vicenza.**

Din aceeași sursă se subliniază că nu există informații oficiale ca Italia să fi luat până acum măsuri militare deosebite.

Miniștrii francezi s'au inapoiat la Paris

Londra, 26 (Rador). — **D-nii Daladier și Bonnet au părăsit Londra cu avionul, plecând la Paris la ora 15 și 15.**

Primul ministru francez n'a voit să facă declarații presei asupra celor hotărîte în consfătuirile cu membrii guvernului englez.

♣

Paris, 26 (Rador). — **D-nii Daladier și Bonnet au aterisat la aeroportul Le Bourget, la ora 16 și 37 minute.**

*

Paris, 26 (Rador). — **D-nii Daladier și Bonnet au sosit la ministerele respective la ora 17 și 5 minute.**

Ministrul afacerilor străine a refuzat să facă declarații presei.

La rândul său, d. Daladier s'a mărginit să precizeze că nu este prevăzută nicio deliberare ministerială.

D. DALADIER LA PREȘEDINTELE REPUBLICII

Paris, 26 (Rador). — **D. Daladier a sosit la ora 17.50 la Elysée.**

El a fost introdus imediat la președintele Republicii.

La ora 18.40, adică după o conversație de aproape o oră cu d. Lebrun, d. Daladier a părăsit palatul prezidențial.

Primul ministru a pus în curent pe președintele Republicii cu întrevederile avute la Londra cu guvernul britanic.